

Budapesti képek

Bál az utcán

A sok kedves jelenet között, amely komoly napjainkon felüdit, a katonák bevonulásának és elvonulásának színes epizódjai sorából is kiemelkedik az a kép, amely az Izabella-utcában történt az elmúlt estén. Bál volt az utcán, a szó szoros értelmében bál, olyan, aminőt vasárnap délutánonkint a ligeti korcsmakertekben rendeznek.

Amikor a meleg délutánra egy kis hűs esti szellő következett, az Izabella-utcában megjelent egy kintornás. Ő is tudta, mi a stilszerű és a Kossuth-nótát kezdte játszani. A kintorna hangjaira összegyülekezett egy csomó népfőlkelő és dalolni kezdett. Egyre nőtt a tömeg s mikor a Kossuth-nóta után egy csárdás következett, a katonák öszszefogóztak és táncolni kezdtek. Az Izabella-utca és Hegedüs Sándor-utca sarkán lévő községi iskolából, amely most katonai szállás, mind több népfőlkelő vonult ki az utcára s a bérházak kapujában a zeneszóra megjelentek a Jucik, a Katik és a Marcsák. Az egyik népfőlkelő gondolt egyet: minek táncoljon ő katonával, amikor leányok is vannak a közelben. Elkapta egy cseléd derekát s nagyot kurjantott. S a példa vonzott. Egy perc múlva már tíz népfőlkelőnek volt táncosnöje s amikor újabb csárdásba kezdett a verkli, a legigazibb bakabál kerekedett az Izabella-utcában. Tüzesen verték

össze a sárga bakancsot, forgatták a lányokat, akik most már dupla lelkesedéssel kiabálták:

— Éljen a hadsereg!

Csakhamar az egész utca szélességét: az aszfaltot és a kocsit utat elfoglalták a sürgő-forgó katonák és lányok, úgy hogy a közlekedés megakadt és a kocsioknak más utcákon át kellett kerülni. De azért senkinek sem volt kifogása a lefoglalt utca ellen s másfél óra hosszáig — kapuzárásig — tartott a kőkockák parkettjén a bál, amelyhez foghatót Budapest népe még nem látott s talán nem is fog látni soha többé.

*

Klárka pántlikája

A Rottenbiller-utcán korán reggel vonult végig egy csapat katoná. Felvirágozva, zászlósan haladtak, hogy csatlakozzanak más csapatokhoz és aztán elhagyják a fővárost. A bucsuzás órájában állagyuult szívvel és kemény lépéssel mentek a katonák a kivont karddal vezénylő tisztt és a zászló után, s a reggeli álmukból ébredező lakók hamar magukra kapták ruhájukat és kiintegettek az ablakukon.

Amikor az 56-os számú ház elé értek, bájos jelenet következett. Egy fehérruhás apró leányka szaladt ki a házból és a katonák elé állott.

— Bácsi álljon meg! — kiáltott a zászlótartóra és szétárta két kis karját.

S a katonák, akiknek menetelését minden kocsis és villamos respektálja, a tisztt parancsára megállottak a leányka előtt, aki ekkorára már nem volt

magában. Még négy, nálánál is kisebb apróság se reglett köréje: a testvérkéi.

— Kérem bácsi, ezt a pántlikát kösse a zászlóra, — mondotta a kis leány és a derekáról lehámozott egy hosszú nemzetiszínű szalagot.

A tisztt mosolyogva vette át a szalagot s odaadta a zászlótartónak. Amíg a szalagot csokorra kötötték, az utcán éljenző emberek csoportosultak a katonák köré. A kis leány pedig könnyű léptekkel eliramodott, be az 56-os számú házba, amelynek kapujából visszakialtott:

— De megvárjanak ám!

Egy perc alatt visszatért és egy nagy darab vajaskenyeret hozott.

— Ezt a bácsinak adom, — mondta csillogó szemmel és a zászlótartó felé nyújtotta a kenyeret.

Az éljenzés most már nemcsak a katonáknak szóloott, hanem a kisleánynak is, akit — érdemes feljegyezni a nevét — *Gerenday Klárikának* hívnak.

*

Éljen főhadnagy ur Szvoboda!

Egyik Andrassy-uti kávéházban nagy közönség ült együtt csütörtökön este. A polgári közönség között sok katonatiszt is volt s a beszélgetés — mi lehetett volna egyéb? — a háboru körül mozgott minden asztalnál, sőt egyik asztaltól át a másik asztalig is, a legujabb pesti szokás szerint, amikor háborus beszélgetésre nem kell bemutatkozni.

A terrasz nyüzsgött, kavarogtak a lelkes szólamok, a stratégiai ötletek az esti levegőben, ami-

kor egyszerre hangos dübörgéssel közeledett valahonnan egy automobil. Nem olyan, mint aminő számszámra száguldozik az utcákon, hanem nagy, nehéz jármű: tömeges katonaszállításra való. Az automobil megállott a kávéház előtt és kiszállott belőle nyolc gyalogos őrmester. Sok felvirágozott katonát láttunk már, de a nyolc őrmester mindegyiket lepipálta. Diplomata módra hatalmas nemzeti-színű szalag volt kötve a derekukra, a sapkájukra, amely mellett egy-egy kis lobogót is lengetett a szellő. A mellük, a válluk, sapkájuk meg volt rakva virággal, hogy alig látszint ki alóla a posztó.

A virágos őrmesterek leültek egy asztalhoz s a közönség mindenfelől feljűk fordult. A fekete-kávét, amit rendeltek, sehogysen volt stilszerű ital s a tiszték asztalának egyik tagja segített is ezen. Az őrmestereket az a meglepetés érte, hogy a pincér pezsgőt hozott nekik. Vigan gyöngyözött a finom ital a nyolc pohárban s ebben a hangulatban, amely a pezsgőből kiáradt, felállott az egyik őrmester és poharát a tiszték asztala felé emelve, elkialtotta:

— Éljen főhadnagy ur Szvoboda!

Öszecsengtek az őrmesterek poharai s a következő percben az egész kávéházi terrasznak népe velük kiálltotta:

— Éljen főhadnagy ur Szvoboda!

Ujra meg újra éltették a főhadnagyot, aki a pezsgőt rendelte, amíg azután az őrmesterek felkerekedtek és felültek a nagy autóra. Jókedvű pesti fiúk voltak s az autó dübörgése közben így buszuztak a kávéház népétől:

— Isten veled szép Budapest!

advozolta. A kórházban kétszáz beteg részére rendeztek be ágyakat; ezenkívül az ország tizenkét városában még nyolcszáz sebesült részére állítanak fel ágyakat.

Az Országos Anya- és Csecsemővédő Egyesülethez naponként százával fordulnak a hajlék- és élelem nélkül maradt anyák segítségért. De az egyesület anyagi eszközei nem bírják ki ezt, mert hírlapi közlései is csak arra voltak jók, hogy a szegény anyák ezreit figyelmeztessék az egyesületre, de ezt egyetlen egy fillér adományhoz nem juttatták. Ezért fordul most az egyesület a jobbmódu anyákhoz és kéri, gondoljanak szegény társnőikre, az elhagyott csecsemőkre és küldjék be e célra szánt pénzbeli adományait az Országos Anya- és Csecsemő Egyesületnek a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankhoz, elhasznált csecsemőruhákat pedig a Thököly-ut 83. számú menhelybe.

Az „Aranyért vasat“, amelyet Augusztus főhercegnő kezdeményezeti, nagy sikert ért el. A főhercegi irodában péntek délig 1436 nő és 564 férfi jelent meg adományával. Az ékszereket az adakozók borítékba rakják, azt leragasztják és így kerül az állami fémbeváltó hivatalhoz, amely a lehető legmagasabb áron értékesíti. Eddig csak néhány száz ékszer-boríték került a hivatalhoz és azok értéke körülbelül 8000 korona volt.

A Budapesti Kávésipartársulat választmányi ülésén 500 koronát adományozott a bevonultak családtagjainak segítésére, 500 koronát a Vöröskeresztnek és 200 koronát a hadbaindult kávéházi alkalmazottak családtagjainak. Az ipartársulat azonkívül a Vöröskereszt kétfilléres bonnjainak beváltására is vállalkozott a főpincérek útján.

Az Országos Polgári Iskolai Egyesület gyűjtést indított behívott tagjai családjainak segítésére. Az adakozást a Pedagógium és a gyakorló polgári iskola tanári kara 250 koronával kezdte meg.

mogatást és felhatalmazták a kiküldött bizottságot, hogy a nélkülöző kereskedelmi alkalmazottak javára indítandó segélyakciót legjobb belátása szerint intézze. A segélybizottság szombaton délelőtt tíz órakor tartja első értekezletét a K. A. O. E. Andrassy-uti körhelyiségében.

A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége, a Pénzügyi Tisztviselők, a Biztosítási, valamint a Műszaki Tisztviselők Szövetsége pénteken este küldöttségileg jelent meg gróf Tisza István miniszterelnöknél és felhívta figyelmét azokra a kereskedelmi alkalmazottakra, akiket a háborús mozgalom folytán tömegesen bocsátanak el. A küldöttség szónokája, Magyar Pál bővebben megokolta az átnyújtott memorandumot, mire a miniszterelnök biztosította a küldöttség tagjait, hogy a kormány egyik legnagyobb feladatának tekinti, hogy az a súlyos megrázkódtatás, amely gazdasági életünket természetszerűleg érte, mélyebb nyomokat ne hagyjon és a lehetőséghez képest enyhítsenek a most felsorolt bajokon is. Ő és miniszter társai teljesen át vannak hatva az e téren rájuk váró feladattól s máris tettek ebben az irányban bizonyos kezdeményezéseket és intézkedéseket. Arra kéri a magántisztviselőket és a kereskedelmi alkalmazottakat, tegyék meg ők is azt, ami erejükből telik, hogy üdvös kezdeményezéssel és szervezéssel a támogatás és a segély ne éppen megszegyenítő alamszínaképpen, hanem testvéri támogatásként jusson a bajba jutott kartársaknak. Így különösen ajánlja megfelelő új munkaalkalmak teremtését és olesó egyesületi étkezők létesítését. Ez irányban is biztosíthatja őket, hogy a kormány a legmesszebbmenő támogatásban fogja őket részesíteni. A miniszterelnök választát a küldöttség tagjai nagy megnyugvással vették tudomásul.